

OBSAH

Seznam použitých zkratk	17
Předmluva	20
Z recenzních posudků	25
1. kapitola – Civilní právo procesní	27
1.1 Pojem a funkce civilního práva procesního	27
1.2 Soudnictví a právo na soudní ochranu	27
1.3 Svépomoc	28
1.4 Zařazení civilního práva procesního do právního řádu	29
1.5 Prameny civilního práva procesního, jejich působnost a výklad	30
1.6 Evropské právo civilního procesu a jeho prameny	35
2. kapitola – Civilní proces	37
2.1 Definice civilního procesu	37
2.2 Pojmové prvky civilního procesu	38
2.3 Druhy civilního procesu	41
2.4 Zásady civilního procesu	44
2.5 Principy odpovídající právu na spravedlivý proces	45
2.5.1 Zásada ústnosti	45
2.5.2 Zásada přimati	46
2.5.3 Zásada veřejnosti	47
2.5.4 Zásada rovnosti	47
2.5.5 Zásada rychlosti a hospodárnosti	50
2.5.6 Nezávislost a nestrannost soudů a soudců	51
2.5.7 Princip zákonného soudu a zákonného soudce	52
2.6 Zásady týkající se rozdělení práv a povinností mezi jednotlivé subjekty civilního procesu	53
2.6.1 Princip dispoziční a princip oficiality	53
2.6.2 Princip projednací a princip vyšetřovací	55
2.6.3 Princip materiální pravdy a princip formální pravdy	56
2.6.4 Princip jednotnosti řízení (arbitrárního pořádku) a princip koncentrační (legálního pořádku)	57
2.6.5 Princip volného hodnocení důkazů a princip legální důkazní teorie	59
3. kapitola – Subjekty civilního procesu	61
3.1 Subjekty civilního procesu – pojem	61
3.2 Soudy, soustava soudů, civilní pravomoc, organizace a obsazení soudů	62
3.2.1 Pravomoc	64
3.2.2 Vnitřní organizace soudu	67
3.2.3 Rozvrh práce	67
3.2.4 Obsazení soudu	68

3.3	Příslušnost soudů	69
3.3.1	Věcná příslušnost	69
3.3.2	Funkční příslušnost	71
3.3.3	Místní příslušnost	71
3.3.4	Delegace vhodná	74
3.4	Soudci, vznik a zánik funkce soudce a jejich odpovědnost	75
3.4.1	Vyloučení soudce	80
3.5	Další soudní osoby	82
3.5.1	Přisedící	82
3.5.2	Justiční čekatel	83
3.5.3	Asistent soudce	85
3.5.4	Vyšší soudní úředník	86
3.6	Účastníci řízení a předpoklady účastenství	88
3.6.1	Procesní subjektivita	89
3.6.2	Procesní nástupnictví	90
3.6.3	Procesní způsobilost	92
3.7	Zastoupení účastníků	95
3.7.1	Advokáti	99
3.7.2	Notáři	100
3.7.3	Patentový zástupce	101
3.7.4	Obecný zmocněnec	101
3.8	Účastenství ve sporném a nesporném řízení	102
3.9	Společenství účastníků, hlavní intervence, vedlejší účastenství, přistoupení účastníka, záměna účastníka	104
3.9.1	Vedlejší účastník	106
3.9.2	Přistoupení a záměna účastníka	107
3.10	Zvláštní subjekty civilního procesu	108
3.10.1	Státní zastupitelství	109
3.10.2	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	109
3.11	Osoby zúčastněné na řízení a jejich vymezení	110
3.11.1	Svědék	110
3.11.2	Znalec a tlumočník	110
3.11.3	Mediátor	111
3.12	Další zvláštní subjekty civilního procesu – soudní exekutoři, notáři, insolvenční správci	112
3.12.1	Soudní exekutor	112
3.12.2	Notář	113
3.12.3	Insolvenční správce	114
4.	kapitola – Procesní úkony účastníků a soudů	115
4.1	Procesní úkony – pojem	115
4.2	Procesní úkony účastníků	117
4.2.1	Pojem, forma, místo a čas procesních úkonů účastníků	117
4.2.2	Podání	120

4.3	Žaloba a žalobní právo	124
4.3.1	Obsah a náležitosti žaloby	126
4.3.1.1	Označení soudu, kterému je žaloba určena	127
4.3.1.2	Označení účastníků	127
4.3.1.3	Označení věci	128
4.3.1.4	Vylíčení rozhodujících skutečností	128
4.3.1.5	Označení důkazů	129
4.3.1.6	Žalobní petit (čeho se navrhovatel domáhá)	129
4.3.2	Vady žaloby	132
4.3.3	Druhy petitů	133
4.3.4	Druhy žalob	135
4.3.4.1	Žaloby, respektive návrhy na zahájení řízení o osobním stavu	136
4.3.4.2	Žaloby na plnění	136
4.3.4.3	Žaloba na určení	137
4.3.4.4	Pravotvorná žaloba	139
4.3.5	Vzájemná žaloba	140
4.3.6	Hromadná žaloba	141
4.4	Procesní úkony soudu	142
4.4.1	Pojem	142
4.4.2	Dožádání	143
4.4.3	Místo a čas procesních úkonů soudu	144
4.4.4	Forma úkonů soudu	144
4.4.5	Rozhodnutí	147
4.4.6	Doručování	150
4.4.6.1	Způsoby doručení	150
4.4.6.2	Doručování při jednání (tzv. krátkou cestou)	150
4.4.6.3	Doručení do datové schránky nebo na jinou elektronickou adresu	151
4.4.6.4	Další způsoby doručování	152
4.4.6.5	Doručování písemností do vlastních rukou	153
4.4.6.6	Doručování jiných písemností	154
4.4.6.7	Neúčinnost doručení	155
4.4.6.8	Doručování do zahraničí	156
4.4.7	Opatření soudu	156
4.5	Čas jako procesněprávně významná skutečnost	157
5.	kapitola – Řízení v I. stupni	161
5.1	Obecný výklad k průběhu řízení v I. stupni	161
5.1.1	Role soudu v průběhu řízení	162
5.1.1.1	Arbitrární pořádek	162
5.1.1.2	Koncentrace řízení	163
5.1.1.3	Formální vedení řízení	164
5.1.1.4	Materiální vedení řízení	165
5.1.1.5	Poučovací povinnost soudu	165

5.1.2	Vliv úkonů účastníků na průběh řízení	167
5.1.2.1	Vymezení předmětu řízení	167
5.1.2.2	Vymezení rozhodných skutečností a navržení důkazů	167
5.1.2.3	Právo na slyšení před soudem	168
5.1.3	Přerušení řízení	169
5.1.3.1	Přerušení řízení z rozhodnutí soudu	169
5.1.3.2	Přerušení řízení závislé na účastnících	170
5.1.3.3	Přerušení řízení v dalších zákonem stanovených případech	170
5.2	Činnost soudu před zahájením řízení	171
5.2.1	Předběžná řízení	171
5.2.1.1	Smírčí řízení	171
5.2.1.2	Určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů	172
5.2.2	Předběžná opatření	172
5.2.2.1	Předběžné opatření podle § 76a OSŘ	174
5.2.2.2	Předběžné opatření podle § 76b OSŘ	176
5.2.3	Zajištění důkazu	177
5.3	Zahájení řízení	178
5.3.1	Žaloba	178
5.3.1.1	Procesní následky podání žaloby	179
5.3.1.2	Hmotněprávní následky podání žaloby	179
5.3.2	Náležitosti žaloby	180
5.3.3	Odstraňování vad žaloby	180
5.3.4	Doručení žaloby	181
5.3.5	Další úkony účastníků ve věci samé	182
5.3.5.1	Změna žaloby	182
5.3.5.2	Zpětvzetí návrhu	183
5.3.5.3	Vzájemný návrh	184
5.3.5.4	Smír	184
5.3.5.5	Uznání nároku	184
5.4	Zkoumání podmínek řízení	185
5.4.1	O podmínkách řízení obecně	185
5.4.2	Pozitivní podmínky řízení	186
5.4.2.1	Podmínky řízení na straně soudu	186
5.4.2.2	Podmínky řízení na straně účastníků	187
5.4.2.3	Podmínky řízení na straně návrhu	189
5.4.3	Negativní podmínky řízení	189
5.5	Zkrácená řízení	191
5.5.1	Platební rozkaz	191
5.5.2	Elektronický platební rozkaz	192
5.5.3	Směnečný platební rozkaz	193

5.6	Příprava jednání	194
5.6.1	Prostá výzva k vyjádření	197
5.6.2	Kvalifikovaná výzva k vyjádření	197
5.6.3	Přípravné jednání	199
5.7	Jednání	200
5.7.1	Prvé jednání a jeho význam	201
5.7.2	Předvolání k jednání	202
5.7.3	Veřejnost jednání	202
5.7.4	Průběh jednání	203
5.7.5	Poučování o povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní	205
5.7.6	Odročení jednání	205
5.7.7	Ukončení jednání	206
5.8	Dokazování	206
5.8.1	Předmět dokazování	209
5.8.2	Skutečnosti nepodléhající dokazování	209
5.8.2.1	Skutečnosti, o nichž strany uvádějí shodná tvrzení	209
5.8.2.2	Skutečnosti obecně známé (notoriety)	210
5.8.2.3	Skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti	211
5.8.2.4	Zákonné domněnky	211
5.8.2.5	Právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů České republiky	212
5.8.2.6	Skutečnosti, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem	213
5.8.3	Provedení důkazu	214
5.8.4	Důkazní prostředky	216
5.8.4.1	Výslech svědka	216
5.8.4.2	Odepření svědecké výpovědi	217
5.8.4.3	Postup při výslechu svědka	218
5.8.4.4	Výslech účastníka	219
5.8.4.5	Znalecký posudek, odborná vyjádření	220
5.8.4.6	Odborná vyjádření	221
5.8.4.7	Ustanovení znalce	221
5.8.4.8	Forma znaleckého posudku	222
5.8.4.9	Obsah znaleckého posudku	222
5.8.4.10	Hodnocení znaleckého posudku	223
5.8.4.11	Důkaz listinou	223
5.8.4.12	Ohledání	225
5.8.5	Důkazní břemeno	226
5.8.5.1	Vysvětlovací povinnost strany nezátížené důkazním břemenem	226
5.8.5.2	Přesun důkazního břemene v diskriminačních věcech	227
5.8.6	Hodnocení důkazů	228
5.8.7	Určení výše nároku na základě úvahy soudce	230

5.9	Rozhodnutí	230
5.9.1	Rozsudek	231
5.9.1.1	Rozhodnutí o celém předmětu řízení	231
5.9.1.2	Věcná legitimize	232
5.9.1.3	Druhy rozsudků	233
5.9.1.4	Výrok rozsudku	233
5.9.1.5	Vyhlášení rozsudku	234
5.9.1.6	Náležitosti písemného vyhotovení rozsudku	235
5.9.1.7	Doručení rozsudku	239
5.9.2	Částečný rozsudek	239
5.9.3	Mezitímní rozsudek	240
5.9.4	Rozsudek pro uznání	241
5.9.5	Rozsudek pro zmeškání	242
5.9.6	Usnesení	244
5.9.6.1	Usnesení týkající se vedení řízení	244
5.9.6.2	Usnesení, jimiž je rozhodováno v průběhu řízení	244
5.9.6.3	Usnesení, jimiž se řízení končí (bez rozhodnutí o věci)	245
5.9.6.4	Usnesení, jimiž bylo rozhodnuto o věci samé	245
5.9.7	Doplnění a oprava rozhodnutí	245
5.9.7.1	Doplnění	245
5.9.7.2	Oprava	246
5.9.7.3	Oprava odůvodnění	246
5.9.8	Právní moc	247
5.9.8.1	Formální právní moc	247
5.9.8.2	Materiální právní moc	248
5.9.8.3	Vztah právní moci a hmotného práva	249
5.9.8.4	Osobní meze právní moci	249
5.9.8.5	Objektivní meze právní moci	250
5.9.8.6	Časové meze právní moci	251
5.9.8.7	Odstranění právní moci rozsudku	251
5.9.9	Vykonatelnost	251
5.9.9.1	Lhůta k plnění	251
5.9.9.2	Jednotlivé druhy rozsudků a jejich vykonatelnost	252
5.9.9.3	Předběžná vykonatelnost rozsudku	253
5.9.9.4	Vykonatelnost usnesení	253
5.10	Náklady řízení	254
5.10.1	Druhy nákladů řízení	254
5.10.2	Osvobození od soudních poplatků	257
5.10.3	Placení nákladů	258

5.10.4	Náhrada nákladů řízení	259
5.10.4.1	Náhrada nákladů podle úspěchu ve věci	259
5.10.4.2	Náhrada nákladů závislá na zavinění či na náhodě, která se účastníkovi přihodila	261
5.10.4.3	Náhrada nákladů, které platil stát	261
5.10.4.4	Náhrada nákladů při zastavení řízení a při odmítnutí žaloby	262
5.10.4.5	Nepřiznání náhrady nákladů (§ 150)	263
6.	kapitola – Zvláštní druhy řízení (nesporná řízení)	264
6.1	Obecně o nesporných řízeních	264
6.2	Řízení o dědictví	270
6.2.1	Zahájení řízení	270
6.2.2	Účastníci řízení	271
6.2.3	Předběžná šetření	272
6.2.4	Projednání dědictví	274
6.3	Péče soudu o nezletilé	277
6.3.1	Příslušnost soudu	277
6.3.2	Řízení o výchově a výživě nezletilých dětí	277
6.3.3	Řízení o styku rodičů, prarodičů nebo sourozenců s nezletilým dítětem	278
6.3.4	Řízení o navrácení nezletilého dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí	279
6.3.5	Řízení o přiznání, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti anebo o pozastavení jejího výkonu	280
6.3.6	Řízení o poručenství	280
6.3.7	Řízení o schválení důležitých úkonů nezletilého a o záležitostech, o nichž se rodiče nemohou dohodnout	280
6.3.8	Řízení o prodloužení ústavní výchovy po dosažení zletilosti a o zrušení takového opatření	281
6.3.9	Další řízení týkající se nezletilých	281
6.4	Řízení o osvojení	283
6.4.1	Řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení	283
6.4.2	Řízení o osvojení	283
6.5	Řízení o způsobilosti k právním úkonům	285
6.6	Řízení opatrovnícké	286
6.7	Řízení detenční	287
6.8	Řízení o prohlášení za mrtvého	288
6.9	Řízení o úschovách	289
6.10	Řízení o umoření listin	290
6.11	Řízení o určení data narození nebo smrti	292
6.12	Řízení ve věcech obchodního rejstříku	292
6.13	Řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob	294

6.14	Řízení o věcech kapitálového trhu	295
6.15	Řízení o předběžném souhlasu s provedením šetření v jiných než obchodních prostorách ve věcech ochrany hospodářské soutěže	296
6.16	Řízení o propuštění cizince ze zajištění	297
6.17	Řízení ve věcech voleb do rady zaměstnanců, voleb zástupců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a voleb členů zvláštního vyjednávacího výboru evropské družstevní společnosti	298
6.18	Řízení o soudním prodeji zástavy	298
6.19	Řízení o nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory k seznámení se s obsahem listin, které mohou obsahovat skutečnosti, na něž se vztahuje mlčenlivost advokáta ...	299
6.20	Řízení o plnění povinností z předběžného opatření Evropského soudu pro lidská práva	300
7.	kapitola – Opravné prostředky	301
7.1	Opravné prostředky, obecná charakteristika	301
7.2	Opravné systémy a jejich uplatnění	303
7.3	Odvolání	304
7.3.1	Přípustnost odvolání	305
7.3.2	Lhůta pro podání odvolání	307
7.3.3	Náležitosti odvolání	308
7.3.4	Zpětvzetí odvolání	313
7.3.5	Úkony soudu I. stupně	313
7.3.6	Řízení před odvolacím soudem a rozhodnutí o odvolání. ...	314
7.4	Dovolání	318
7.4.1	Přípustnost dovolání a lhůta pro jeho podání	318
7.4.2	Náležitosti dovolání	321
7.4.3	Dovolací řízení a rozhodnutí o dovolání	322
7.5	Žaloba na obnovu řízení a žaloba pro zmatečnost	325
7.5.1	Žaloba na obnovu řízení	326
7.5.2	Žaloba pro zmatečnost	328
8.	kapitola – Řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem	331
8.1	Pojem	331
8.2	Ústavní základ správního soudnictví a jeho vývoj	332
8.3	Pravomoc soudu v řízení podle páté části OSŘ	333
8.4	Přípustnost žaloby a povaha řízení podle části páté OSŘ	336
8.5	Aktivní legitimace, žaloba, žalobní nárok	337
8.6	Příslušnost soudu	339
8.7	Účastenství	339
8.8	Průběh řízení a rozhodnutí	340
8.9	Opravné prostředky	341

9. kapitola – Výkon rozhodnutí a exekuce	343
9.1 Obecné o exekucích a výkonu rozhodnutí	343
9.1.1 Procesní podmínky	345
9.1.2 Subjekty (účastníci) řízení	346
9.1.3 Přechod práv nebo povinností	348
9.1.4 Exekuční titul	349
9.2 Řízení o výkon rozhodnutí	350
9.2.1 Činnost soudu před nařízením výkonu rozhodnutí	350
9.2.2 Nařízení výkonu rozhodnutí	353
9.2.3 Provedení výkonu rozhodnutí	358
9.2.4 Odklad	359
9.2.5 Zastavení	360
9.2.6 Střety exekucí	362
9.2.7 Spory související s výkonem rozhodnutí	363
9.2.8 Náklady řízení	366
9.3 Způsoby výkonu rozhodnutí pro peněžitá plnění	368
9.3.1 Srážky ze mzdy	370
9.3.1.1 Mzda	370
9.3.1.2 Nezabavitelná částka	371
9.3.1.3 Rozsah a pořadí srážek	372
9.3.1.4 Přednostní pohledávky	373
9.3.1.5 Průběh výkonu rozhodnutí	374
9.3.1.6 Změna plátce mzdy	375
9.3.1.7 Několik plátců mzdy	376
9.3.1.8 Odklad a zastavení	376
9.3.2 Příkázání pohledávky	377
9.3.2.1 Příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu	378
9.3.2.2 Příkázání jiných peněžitých pohledávek	381
9.3.2.3 Postižení jiných majetkových práv	383
9.3.3 Správa nemovitosti	385
9.3.4 Prodej movitých věcí a nemovitostí	386
9.3.4.1 Prodej movitých věcí	386
9.3.4.2 Soupis	387
9.3.4.3 Věci nepodléhající výkonu	388
9.3.4.4 Dražba	388
9.3.4.5 Cenné papíry, směnky, šeky	389
9.3.4.6 Prodej nemovitosti	390
9.3.4.7 Nařízení výkonu	390
9.3.4.8 Určení ceny	391
9.3.4.9 Dražba a příklep	391
9.3.4.10 Rozvrh	394
9.3.4.11 Prodej zástavy	396

9.3.5	Postižení podniku	397
9.3.5.1	Nařízení výkonu	398
9.3.5.2	Správce podniku	398
9.3.5.3	Správa podniku	399
9.3.5.4	Prodej podniku	400
9.3.6	Soudcovské zástavní právo	401
9.4	Výkon rozhodnutí pro nepeněžitá plnění	403
9.4.1	Vyklizení	403
9.4.2	Odebrání věci	404
9.4.3	Rozdělení společné věci	405
9.4.4	Provedení prací a výkonů	406
9.4.5	Obnovení předešlého stavu	407
9.4.6	Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí	407
9.4.7	Výkon rozhodnutí o vykázáni ze společného obydli a nenavazování kontaktů s oprávněným	409
9.5	Exekuce podle exekučního řádu	410
9.5.1	Obecně	412
9.5.2	Zahájení řízení a nařízení exekuce	414
9.5.2.1	Zahájení řízení	414
9.5.2.2	Nařízení exekuce	415
9.5.2.3	Součinnost	417
9.5.2.4	Inhibitorium	418
9.5.3	Provedení exekuce	419
9.5.3.1	Odklad exekuce	422
9.5.3.2	Skončení exekuce	423
9.5.3.3	Zastavení exekuce	423
9.5.3.4	Změna exekutora	425
9.5.4	Náklady exekuce	426
9.5.5	Jednotlivé způsoby exekuce	427
9.5.5.1	Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů	428
9.5.5.2	Exekuce příkázáním pohledávky	428
9.5.5.3	Exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí	428
9.5.5.4	Zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitostech	429
9.5.5.5	Exekuce pozastavením řídičského oprávnění	430
10.	kapitola – Insolvenční řízení	431
10.1	Charakteristika insolvenčního řízení	431
10.2	Úpadek dlužníka	433
10.3	Zahájení insolvenčního řízení a jeho subjekty	435
10.4	Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení	437
10.5	Uplatňování pohledávek věřiteli dlužníka	440
10.6	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	444
10.7	Stanovení způsobu řešení úpadku	446
10.8	Konkurs	448

10.9	Reorganizace	452
10.10	Oddlužení	455
10.11	Evropské insolvenční právo	458
11.	kapitola – Alternativní rozhodování sporů	461
11.1	Negociace	462
11.2	Mediace	463
11.3	Rozhodčí řízení	466
11.3.1	Pojem rozhodčího řízení	466
11.3.2	Prameny práva rozhodčího řízení	467
11.3.3	Rozhodčí smlouva	468
11.3.4	Arbitrabilita	470
11.3.5	Subjekty rozhodčího řízení	470
11.3.6	Zahájení rozhodčího řízení	474
11.3.7	Zásady rozhodčího řízení	478
11.3.8	Průběh řízení	480
11.3.9	Rozhodčí nález	484
11.3.10	Způsoby napadení rozhodčího nálezu	487
12.	kapitola – Evropské právo civilního procesu	493
12.1	Evropské právo civilního procesu – pojem	493
12.2	Prameny evropského práva civilního procesu	496
12.3	Mezinárodní příslušnost a uznávání a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech	498
12.3.1	Mezinárodní příslušnost podle nařízení Brusel I.	499
12.3.2	Uznání a výkon rozhodnutí podle nařízení Brusel I.	504
12.4	Mezinárodní příslušnost, uznání a výkon rozhodnutí ve věcech manželských a rodičovské zodpovědnosti a ve věcech vyživovacích povinností	508
12.4.1	Mezinárodní příslušnost ve věcech manželských a rodičovské zodpovědnosti	509
12.4.2	Uznání a výkon rozhodnutí ve věcech manželských a rodičovské zodpovědnosti	512
12.4.3	Příslušnost, uznávání a výkon rozhodnutí ve věcech vyživovacích povinností	514
12.5	Evropský exekuční titul	517
12.6	Evropský platební rozkaz	521
12.7	Evropské řízení o drobných nárocích	525
12.8	Doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v rámci EU	529
12.9	Dokazování v občanských a obchodních věcech v rámci EU	533
12.10	Právní pomoc v přeshraničních sporech	535
12.11	Řízení o předběžné otázce	537
	Summary	542
	Literatura	543
	Věcný rejstřík	548